

BOSNA I HERCEGOVINA



БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**SUD BOSNE I HERCEGOVINE**  
**СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

---

**Predmet broj: S1 2 K 018652 16 Kž 6**

**Datum donošenja: 07.03.2016. godine**

---

**Pred drugostepenim vijećem u sastavu:**

**Sudija Redžib Begić, predsjednik vijeća**

**Sudija Senadin Begtašević, izvjestilac**

**Sudija Mirza Jusufović, član**

**PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE**  
**protiv**  
**Nedžada Bajraktarevića**

---

**DRUGOSTEPENA PRESUDA**

---

**Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine:**

**Ismet Šuškić**

**Branilac optuženog:**

**Advokat Muhidin Kapo**

**U IME BOSNE I HERCEGOVINE!**

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja Odjela II za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju, sastavljenom od sudije Redžiba Begića, kao predsjednika vijeća, te sudija Senadina Begtaševića i Mirze Jusufovića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika Bojana Avramovića u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Nedžada Bajraktarevića, zbog krivičnog djela pronevjera u službi iz člana 221. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), odlučujući o žalbi Tužilaštva BiH od 14.01.2016. godine, žalbi branioca optuženog Nedžada Bajraktarevića, advokata Muhidina Kape od 15.01.2016. godine, te žalbi punomoćnika oštećene Centralne banke BiH, advokata Fahrudina Ibrišimovića od 07.01.2016. godine, izjavljenim protiv presude Suda Bosne i Hercegovine broj S1 2 K 018652 15 K od 19.11.2015. godine, nakon održane javne sjednice vijeća, u prisustvu tužioca Tužilaštva BiH, Ismeta Šuškića, optuženog Nedžada Bajraktarevića i njegovog branioca, advokata Muhidina Kape, te advokata Zlatka Ibrišimovića u zamjeni za punomoćnika oštećene Centralne banke, advokata Fahrudina Ibrišimovića, na osnovu člana 310., 313. i 314. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH), dana 07.03.2016. godine, donio je

**PRESUDU**

**Žalbe Tužilaštva BiH i branioca optuženog Nedžada Bajraktarevića, advokata Muhidina Kape, odbijaju se kao neosnovane, dok se žalba punomoćnika oštećene Centralne banke BiH, advokata Fahrudina Ibrišimovića od 07.01.2016. godine djelimično uvažava, pa se presuda Suda BiH broj: S1 2 K 018652 15 K od 19.11.2015. godine, preinačava u odluci o imovinskopravnom zahtjevu, na način da se optuženi Nedžad Bajraktarević na osnovu člana 198. stav 2. ZKP BiH, obavezuje da plati oštećenoj Centralnoj banci Bosne i Hercegovine iznos od 600.000,00 KM na ime naknade štete nastale izvršenjem krivičnog djela sa zakonskom zateznom kamatom, počev od 26.10.2015. godine, kao sljedećeg dana kada je oštećena postavila svoj imovinskopravni zahtjev, pa sve do isplate, dok se sa preostalim dijelom imovinskopavnog zahtjeva oštećena upućuje na parnicu.**

## Obrazloženje

### I. TOK POSTUPKA

1. Prvostepenom presudom Suda Bosne i Hercegovine (Sud BiH) broj S1 2 K 018652 15 K od 19.11.2015. godine, optuženi Nedžad Bajraktarević oglašen je krivim da je radnjama opisanim u izreci presude počinio krivično djelo pronevjera u službi iz člana 221. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ BiH. Primjenom navedenih zakonskih propisa u vezi sa članovima 39., 42. i 48. KZ BiH, optuženi je osuđen na kaznu zatvora od 10 (deset) godina, u koju mu se na osnovu člana 56. KZ BiH uračunava vrijeme provedeno u pritvoru, počev od 09.12.2014. godine pa nadalje. Istom presudom, a na osnovu člana 198. stav 2. ZKP BiH, optuženi je obavezan da na ime naknade štete, nastale izvršenjem krivičnog djela, oštećenju Centralnoj banci BiH, plati iznos od 600.000,00 KM, dok je sa ostalim dijelom imovinskog zahtjeva oštećena upućena na parnicu. Nadalje, ovom presudom odlučeno je da se odbije kao neosnovan prijedlog Tužilaštva BiH za oduzimanje od optuženog pmv marke „Nissan“, reg.oznaka K94-0-458 sa potvrdom o registraciji i ključevima, i nekretnana, i to, kuća u vlasništvu optuženog u Ulici ..., opština ..., ... i vikend kuća u mjestu ..., opština ..., te vikend kuća u ..., opština ..., upisana u posjedovnom listu-prepis broj 27/3 K.O. od Enesa Mulahasanovića. Konačno, na osnovu odredbe člana 188. stav 1. ZKP BiH, optuženi je obavezan da naknadi troškove krivičnog postupka, čiju će visinu sud utvrditi posebnim rješenjem, po pribavljanju potrebnih podataka.

### II. ŽALBE I ODGOVORI

2. Protiv navedene presude, žalbu je izjavilo Tužilaštvo BiH, i to zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji sa prijedlogom, da shodno odredbama člana 314. ZKP BiH, vijeće Apelacionog odjeljenja žalbu Tužilaštva u cijelosti uvaži, pobijanu presudu preinači, te optuženom izrekne kaznu zatvora u dužem vremenskom trajanju, a u granicama kazne propisane za krivično djelo koje mu se stavlja na teret.

3. Žalbu na prvostepenu presudu je izjavio i branilac optuženog, advokat Muhidin Kapo, i to zbog, bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o kazni i troškovima postupka, sa prijedlogom da vijeće Apelacionog odjeljenja žalbu uvaži, pobijanu presudu preinači i optuženom izrekne oslobađajuću presudu ili da presudu preinači u pogledu odluke o kazni i optuženom izrekne blažu kaznu i oslobodi ga od naknade troškova

postupka, ili pak da presudu ukine i zakaže pretres pred apelacionim vijećem.

4. Takođe, žalbu je izjavila i oštećena Centralna banka BiH, putem svog punomoćnika, advokata Fahrudina Ibrišimovića i to zbog odluke o imovinskopравnom zahtjevu iz člana 300. stav 3. ZKP BiH, sa prijedlogom da vijeće Apelacionog odjeljenja žalbu uvaži i presudu u pobijanom dijelu preinači u smislu odredbe člana 314. stav 1. ZKP BiH, na način da će optuženog na osnovu člana 198. stav 2. ZKP BiH obavezati da plati oštećenoj Centralnoj banci BiH, iznos od 600.000,00 KM na ime naknade štete nastale izvršenjem krivičnog djela, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 08.12.2014. godine kao dana saznanja za štetu pa sve do isplate.

5. Tužilaštvo BiH je u zakonskom roku dostavilo odgovor na žalbu branioca optuženog, dok je branilac optuženog dostavio odgovor odbrane na žalbu tužilaštva, sa prijedlozima da se žalba suprotne stranke odbije kao neosnovana.

6. Na sjednici drugostepenog vijeća Apelacionog odjeljenja, održanoj dana 07.03.2016. godine, i Tužilaštvo i branilac optuženog, kao i punomoćnik oštećene Centralne banke BiH, advokat Zlatko Ibrišimović, koji je postupao po zamjениčkoj punomoći, su ostali kod pismeno iznijetih žalbenih prigovora i razloga, kao i svojih odgovora datih na žalbe suprotne stranke. Optuženi se u cijelosti saglasio sa navodima svoga branioca.

7. Nakon što je ispitalo pobijanu prvostepenu presudu u granicama istaknutih žalbenih prigovora, u skladu sa odredbom člana 306. ZKP BiH, apelaciono vijeće je donijelo odluku kao u izreci, iz slijedećih razloga:

### **III. OPŠTA PITANJA**

8. Prije obrazloženja za svaki istaknuti žalbeni prigovor, apelaciono vijeće napominje da je obaveza žalioca da u skladu sa odredbom iz člana 295. stav 1. tačke b) i c) ZKP BiH, u svakoj žalbi navede kako pravni osnov za pobijanje presude tako i obrazloženje kojim potkrepljuje osnovanost istaknutog prigovora.

9. Budući da apelaciono vijeće na osnovu odredbe iz člana 306. ZKP BiH presudu ispituje samo u granicama žalbenih prigovora, obaveza je podnosioca žalbe da žalbu sastavi jasno i određeno, tako da ista može poslužiti kao osnova za ispitivanje presude.

10. U tom smislu, podnosilac žalbe mora konkretizovati žalbene osnove iz kojih pobija

presudu, precizirati koji dio presude, dokaz ili postupak suda osporava, te navesti jasno i argumentovano obrazloženje kojim će potkrijepiti istaknuti prigovor.

11. Samo paušalno označavanje žalbenih osnova, jednako kao i ukazivanje na navodne nepravilnosti u toku drugostepenog postupka, bez preciziranja na koji žalbeni osnov se podnosilac žalbe poziva, nije dovoljna osnova za ispitivanje prvostepene presude.

#### **IV. ŽALBA BRANIOCA OPTUŽENOG**

##### **a) ŽALBENI PRIGOVORI KOJIMA SE UKAZUJE NA BITNE POVREDE ODREĐABA KRIVIČNOG POSTUPKA**

##### **Standardi odlučivanja po žalbi**

12. U skladu sa odredbom člana 296. tačka a) ZKP BiH, presuda se može pobijati zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka određene su članom 297. ZKP BiH.<sup>1</sup>

13. S obzirom na težinu i značaj počinjenih povreda postupka postoje povrede koje, ako se utvrdi da postoje, stvaraju neoborivu pretpostavku da su negativno uticale na valjanost izrečene presude (apsolutno bitne povrede) i povreda kod kojih se, u svakom konkretnom slučaju, ostavlja na ocjenu sudu da li je ustanovljena povreda postupka imala ili mogla imati negativan utjecaj na valjanost presude (relativno bitne povrede).

14. Apsolutno bitne povrede ZKP BiH taksativno su predviđene u tačkama a) do k) stava (1) člana 297. ZKP BiH.

---

<sup>1</sup> Član 297. **Bitne povrede odredaba krivičnog postupka**, (1) Bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji: a) ako je Sud bio nepropisno sastavljen ili ako je u izricanju presude učestvovao sudija koji nije učestvovao na glavnom pretresu ili koji je pravomoćnom odlukom izuzet od suđenja, b) ako je na glavnom pretresu učestvovao sudija koji se morao izuzeti, c) ako je glavni pretres održan bez osobe čija je prisutnost na glavnom pretresu po zakonu obavezna ili ako je optuženom, branitelju, ili oštećenom protivno njegovom zahtjevu, uskraćeno da na glavnom pretresu upotrebljava svoj jezik i da na svom jeziku prati tok glavnog pretresa, d) ako je povrijeđeno pravo na odbranu, e) ako je protivno zakonu bila isključena javnost na glavnom pretresu, f) ako je Sud povrijedio propise krivičnog postupka o postojanju odobrenja nadležnog organa, g) ako je Sud donio presudu a nije bio stvarno nadležan ili ako je nepravilno odbio optužbu zbog stvarne nenadležnosti, h) ako Sud svojom presudom nije potpuno riješio predmet optužbe; i) ako se presuda zasniva na dokazu na kome se po odredbama ovog zakona ne može zasnivati presuda, j) ako je optužba prekoračena, k) ako je izreka presude nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude ili ako presuda uopće ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. (2) Bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji i ako Sud u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude nije

15. Ukoliko bi žalbeno vijeće našlo da postoji neka od zakonom određenih bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, obavezno je da, u skladu sa odredbom iz člana 315. stav (1) tačka a) ZKP BiH, ukine prvostepenu presudu, izuzev u slučajevima iz člana 314. stav (1) ZKP BiH.<sup>2</sup>

16. Za razliku od apsolutnih, relativno bitne povrede nisu taksativno pobrojane u zakonu, već postoje u slučaju kada sud u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude, nije primjenio ili je nepravilno primjenio koju odredbu zakona o krivičnom postupku, ali samo ukoliko je to bilo ili je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

17. U odnosu na navode da je povreda načela krivičnog postupka mogla imati negativan utjecaj na donošenje zakonite i pravilne presude, nije dovoljno da podnosilac žalbe jednostavno tvrdi da se procesna povreda *hipotetički* mogla negativno odraziti na donošnje zakonite i pravilne presude, već će žalbeno vijeće zaključiti da se povreda načela krivičnog postupka desila samo ako podnosilac žalbe pokaže da je ona suštinske prirode i da se ne može zaključiti da navedena povreda nije negativno utjecala na donošenje zakonite i pravilne presude. Naime, kada žalbeno vijeće smatra da je donesena zakonita i pravilna presuda, bez obzira na povredu postupka takve prirode, žalbeno vijeće će zaključiti da član 297. stav (2) ZKP BiH nije povrijeđen.

#### **Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH**

18. Žalbom branioca optuženog se ukazuje da je prvostepeno vijeće počinilo bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH, obzirom da se presuda zasniva na dokazima na kojima se po stavu branioca presuda ne može zasnivati.

19. Naime, branilac optuženog ističe da predmeti koji su oduzeti od Centralne banke BiH nisu otvoreni i pregledani u skladu sa odredbom člana 71. ZKP BiH, a koji izostanak je uslovio i sve ostale procesne radnje koje su kasnije uslijedile, što znači da se radi o nezakonitim dokazima na osnovu kojih sud nije mogao zasnovati pobijanu presudu, sve u

---

primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ovog zakona, a to je bilo ili je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

<sup>2</sup>Član 314. **Preinačenje prvostepene presude:** (1) Vijeće apelacionog odjeljenja će, uvažavajući žalbu, presudom preinačiti prvostepenu presudu ako smatra da su odlučne činjenice u prvostepenoj presudi

skladu sa odredbom člana 10. ZKP BiH, a koji prigovor je odbrana isticala i tokom prvostepenog postupka. Prema shvatanju žalioaca, bez obzira na činjenicu što su predmeti(1 bunt složenih papira uvezani omotima za novac smeđe boje sa natpisom CB BiH za novčanice od 200 KM, a potom uvezani bijelom PVC trakom "strapex", jedan bunt papira omotan bijelim papirom i PVC prozirnom folijom i jedan komad strapex trake), oduzeti od Centralne banke BiH, kao oštećene osobe, isti se mogu okarakterisati predmetima oduzetim od optuženog Bajraktarevića(iz optužnog akta proizlazi da ih je upravo optuženi unio u trezor banke), što je sve iziskivalo obavezu Tužilaštva, da osim sudije za prethodni postupak I direktora Centralne banke, kao ovlaštenog lica, o otvaranju predmeta shodno odredbi člana 71. ZKP BiH, obavijesti i tada osumnjičenog, kao i njegovog branioca. Dakle, prema mišljenju branioca, ovaj propust Tužilaštva doveo je do nezakonito provedene radnje otvaranja privremeno oduzetih predmeta, s obzirom da je tužilaštvo o otvaranju tih predmeta bilo dužno obavijestiti kako branioca tako i tada osumnjičenog, a na koje radnje ga je obavezivala odredba člana 71. ZKP BiH.

20. U svom odgovoru na ovaj prigovor, Tužilaštvo je isti ocijenilo neosnovanim, ustvrdivši da je Tužilaštvo u cijelosti postupilo u skladu s navedenom odredbom. Prema mišljenju Tužilaštva, u konkretnoj radnji otvaranja predmeta nije postojala obaveza obavještavanja ni tada osumnjičenog, ni njegovog branioca s obzirom da su o istoj obavješteni sudija za prethodni postupak i lice od koga su predmeti oduzeti, a što je u konkretnom slučaju bio direktor oštećene, koji je svojstvu svjedoka i saslušan na te okolnosti na glavnom pretresu.

21. Pitanje zakonitosti dokaza regulisano je u članu 10. ZKP BiH, te prema toj zakonskoj odredbi sud svoju odluku ne može zasnovati prvenstveno na dokazima pribavljenim povredama ljudskih prava i sloboda propisanih Ustavom i međunarodnim ugovorima koje je Bosna i Hercegovina ratifikovala kao niti na dokazima koji su pribavljeni bitnim povredama odredaba ZKP BiH. Iz ovakvog zakonskog određenja proizlazi da i dokaz za koji zakonom nije izričito propisano da se na njemu ne može zasnivati sudska odluka, može biti nezakonit dokaz. Zasnivanje presude na takvom dokazu, ipak, ne predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH, koja uvijek za rezultat ima ukidanje presude, nego će, u situaciji gdje se žalbom ukazuje na postojanje takvog nezakonitog dokaza, vijeće apelacionog odjeljenja,

---

pravilno utvrđene i da se, s obzirom na utvrđeno činjenično stanje, po pravilnoj primjeni zakona, ima donijeti

preispitati da li se u konkretnom slučaju radi o bitnoj povredi odredaba krivičnog postupka, tačnije da li je pozivanje presude na takav dokaz imalo uticaja na njeno zakonito i pravilno donošenje ( član 297. stav 2. ZKP BiH).

22. Uvidom u taj zapisnik vijeće je utvrdilo da je Tužilaštvo izvršilo otvaranje i pregled privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije koji su oduzeti od Centralne banke BiH, konstatujući prije otvaranja da su sudija za prethodni postupak Suda BiH i ovlašteno lice pravnog lica od koga su i oduzeti predmeti obaviješteni, ali da niko nije pristupio. Međutim, kako je i branilac optuženog naglasio na javnoj sjednici apelacionog vijeća, njegov branjenik, tada osumnjičeni Nedžad Bajraktarević, te on kao njegov branilac nisu bili obaviješteni, niti su prisustvovali otvaranju, a da je član 71. ZKP BiH, kao imperativna zakonska odredba, propisivala dužnost tužioca da o otvaranju predmeta obavijesti kako branioca, tako i njegovog branjenika, kao osobu od koje su predmeti indirektno i oduzeti. Prilikom ocjene ovog žalbenog prigovora , apelaciono vijeće je prvenstveno imalo u vidu odredbu člana 71. stav 2. ZKP BiH, koja jasno propisuje: "*O otvaranju privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije, tužilac je dužan obavijestiti osobu ili preduzeće od koje su predmeti oduzeti, sudju za prethodni postupak i branioca*". Tumačeći navedenu odredbu, a dovodeći je u vezu s činjenicom da je Potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta potpisao direktor Centralne banke BiH, kao njeno ovlašteno lice, da se zaključiti kako su pomenuti predmeti, bez obzira što se na određeni način mogu dovesti u vezu sa optuženim, ipak oduzeti od Centralne banke BiH, a ne od optuženog, sljedstveno čemu nije ni postojala obaveza tužilaštva da o otvaranju predmeta obavijesti tada osumnjičenog. Kada je u pitanju bila obaveza obavještavanja branioca o izvršenom otvaranju predmeta, vijeće konstatuje propust tužilaštva u tom pogledu. Međutim, ovo vijeće je zaključilo da učinjena povreda-propust nije nužno doveo do povrede prava optuženog na pošteno suđenje, te da pribavljanje na ovakav način konkretnog dokaza, ne dovodi po automatizmu do zaključka da isti ne može biti dijelom krivičnog progona, kako to ističe njegov branilac. Naime, vijeće smatra da se u svakom konkretnom slučaju ima uzeti u obzir i kvalitet dokaza, uključujući i to da li okolnosti u kojim je pribavljen ukazuju na sumnju o njegovoj pouzdanosti ili tačnosti. Mada se problem pravičnosti neće neophodno pojaviti tamo gdje pribavljeni dokaz nije podržan drugim materijalima, treba imati u vidu da, kada je dokaz veoma jak i kada nema rizika da je nepouzdan, analogno tome potreba za dokazima koji

---

drukčija presuda, a prema stanju stvari i u slučaju povrede iz člana 297. stav (1) tačka f), g) i j) ovog zakona.

ga podržavaju je slabija.<sup>3</sup> Imajući u vidu navedeno, ovo vijeće zaključuje da je došlo do povrede člana 71. ZKP BiH, ali da njezin intenzitet nije takav da dovodi do nezakonitosti procesne radnje otvaranja i pregleda privremeno oduzetih predmeta, te sljedstveno tome dokaza proizašlih iz ove procesne radnje, kao i da nije bilo okolnosti koje dovode u pitanje njihovu pouzdanost, odnosno istovjetnost oduzetih predmeta, naročito kada se ima u vidu tzv. lanac očuvanja istovjetnosti predmeta, a što je cilj člana 71. ZKP BiH, odnosno da nakon što ovlaštene službene osobe, koje postupaju po naredbi sudije za prethodni postupak, privremeno oduzmu predmete i preduzmu druge radnje u skladu sa zakonom, zapečaćene predmete dostavljaju sudu, koji ih potom prosljeđuje tužilaštvu na nadležno postupanje, što je u konkretnom slučaju i učinjeno. Stoga se ovaj žalbeni prigovor branioca optuženog ocjenjuje neosnovanim.

23. Nadalje, branilac optuženog žalbom ukazuje na nezakonitost ispitivanja njegovog branjenika u istrazi, te ističe kako je tada osumnjičeni ispitan bez prisustva branioca, pa se njegovi iskazi dati u SIPA-i i Tužilaštvu BiH moraju tretirati kao nezakoniti i na njima se ne može zasnivati sudska odluka shodno odredbi člana 78. stav 6. ZKP BiH.

24. Ovaj prigovor, apelaciono vijeće nalazi potpuno bespredmetnim.

25. Naime, analizom ovog prigovora, ovo vijeće nalazi da branilac bezrazložno problematizira zakonitost iskaza osumnjičenog datih u istrazi, s obzirom da se odluka prvostepenog vijeća u tom pogledu i ne konfrotira sa izloženim stavom branioca. Naime, iz obrazloženja pobijane presude(paragraf 30 i 31), jasno proizlazi kako je prvostepeno vijeće u tom pogledu zauzelo stav identičan braniočevom, a koji dijeli i ovo vijeće, te s pravom nije prihvatilo iskaze osumnjičenog date u istrazi, s obzirom da prilikom uzimanja njegovih izjava nije postupljeno u skladu sa odredbom člana 78. stav 2. tačka c) ZKP BiH. Dakle, apelaciono vijeće utvrđuje da ni iz jednog navoda obrazloženja osporene presude, ne proizlazi da je prvostepeno vijeće svoju odluku utemeljilo na pomenutim dokazima. Kao što je vidljivo iz obrazloženja presude, prvostepeno vijeće je zaključak o krivici optuženog utemeljilo na ostalim dokazima, u prvom redu saglasnim iskazima svjedoka Saše Krdžalića, Mirsada Delića, Šasudina Bajramovića, Kemala Kozarića, Sadika Kadrića i Envera Pačuka, koji su podudarni sa materijalnom, odnosno finansijskom dokumentacijom

---

<sup>3</sup> Vidjeti Evropski sud, inter alia, Khan protiv Ujedinjenog Kraljevstva, aplikacija broj 35394/97, stav 35. i 37, ECHR 2000-V, i Allan protiv Ujedinjenog Kraljevstva, aplikacija broj 48539/99, stav 43, ECHR 2002-IX.

iz koje je jasno vidljivo da je optuženi u kritičnom periodu trošio nesrazmjerno više novca od njegovih ukupnih primanja.

#### **Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH**

26. Nadalje, branilac optuženog je naveo da je izreka pobijane presude nerazumljiva, protivrječna sama sebi i razlozima presude. U tom smislu branilac postavlja pitanje na temelju čega prvostepeno vijeće izvodi zaključak da je optuženi izvršio krivično djelo u vremenskom period od 31.07.2012. godine pa do 08.02.2014. godine, kada je odbrana ponudila dokaze koji se odnose na izvještaj o neurednom popisu, te zapisnike Centralne banke BiH o stanju u trezoru za navedeni period, a iz kojih zapisnika se može zaključiti da kontrole i revizije u navedenom periodu nisu konstatovale nikakav manjak novca u trezoru.

27. S obzirom da se na jasan način ovim osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, odnosno da odbrana kroz obrazloženje prigovora ukazuje na drugačije stanje stvari, cijeneći dokaznu snagu navedenih dokaza, prvenstveno sadržaje zapisnika Centralne banke BiH o stanju u trezoru za navedeni period, drugostepeno vijeće će, iz tog razloga, suštinu odgovora u pogledu ovog pitanja dati u okviru razmatranja pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Ali bez obzira na to, vijeće je ispitalo pobijanu presudu u smislu navodne nejasnoće utvrđenja vremena izvršenja krivičnog djela, te je zaključilo da su i ovi žalbeni prigovori odbrane neosnovani.

28. Prema ocjeni ovog vijeća, iako se u obrazloženju presude, odnosno dijelu označenom kao podosnov "*Izmjena u činjeničnom opisu optužnice*", eksplicitno ne navodi razlog zašto se utvrđeni vremenski period ima smatrati vremenom počinjenja krivičnog djela, ta manjkavost izreku presude ne čini nerazumljivom ili pak protivrječnoj samoj sebi ili razlozima presude. Naime, ako se pravilno pročita pobijana presuda, iz konteksta njenog obrazloženja, a s obzirom da se u toku postupka sa sigurnošću nije moglo utvrditi tačno vrijeme, niti broj navrata(jedan ili više njih) u kojim je optuženi prisvojio novac, logičnim se nameće zaključak da se krivičnopravna radnja optuženog, morala desiti u vremenskom okviru od 31.07.2012. godine do 08.12.2014. godine. Naime, iz dokaza optužbe, prvenstveno sadržaja dokaza-Raspored CBBiH GJ Sarajevo za osumnjičenog Bajraktarević Nedžada od 31.07.2012. godine(T-4), proizlazi da je optuženi upravo navedenog dana raspoređen na radno mjesto suklučara, čime je optuženom omogućen pristup trezoru, dok je kao posljednji dan vremenskog okvira izvršenja krivičnog djela

utvrđen dan 08.12.2014. godine, kao dan otkrivanja izvršenja djela.

## **b) ŽALBENI PRIGOVORI KOJIMA SE UKAZUJE NA POGREŠNO I NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE**

### **Standardi za odlučivanje po žalbi**

29. Standard koji žalbeno vijeće treba primijeniti prilikom preispitivanja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja jeste utemeljenost.

30. Žalbeno vijeće će prilikom razmatranja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja utvrditi da li bi jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima došao do tog zaključka isključujući svaku razumnu sumnju. Neće svaka činjenična greška biti razlog da žalbeno vijeće ukine presudu, nego samo ona greška koja je uzrokovala nepravilnu presudu što se kvalifikuje kao krajnje nepravičan ishod sudskog postupka, kao u slučaju kada je optuženi osuđen uprkos nedostatku dokaza o biću krivičnog djela.

31. Prilikom utvrđivanja da li je zaključak pretresnog vijeća bio opravdan, žalbeno vijeće će krenuti od načela da se ne treba olako upuštati u narušavanje činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće. Žalbeno vijeće ima na umu, kao opšte načelo da je zadatak da sasluša, provjeri i odmjeri dokaze izvedene na glavnom pretresu prvenstveno u diskrecionoj nadležnosti pretresnog vijeća. Stoga žalbeno vijeće mora iskazati određeno uvažavanje u pogledu činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće.

32. Žalbeno vijeće može vlastitim nalazom zamijeniti utvrđenje pretresnog vijeća samo ako jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima ne bi mogao donijeti takvu presudu, kada dokazi na koje se oslanjalo pretresno vijeće ne bi mogli biti prihvaćeni od strane bilo kojeg objektivnog suda ili kada je ocjena dokaza "potpuno pogrešna."

33. U odnosu na neposredne i posredne dokaze Ustavni sud Bosne i Hercegovine naglašava da dokazivanje činjenica putem posrednih dokaza nije samo po sebi u suprotnosti sa načelom pravičnog suđenja, u skladu sa članom 6. stav 1. EKLJP.<sup>4</sup> Međutim, dokazanost činjenice putem posrednih dokaza mora se utvrditi izvan svake

---

<sup>4</sup> M.Š., AP-661/04 (Ustavni sud BiH), Odluka o prihvatljivosti i meritumu od 22. aprila 2005. godine, para. 36.

razumne sumnje, gdje mora postojati čvrsta i logična povezanost tako da činjenični zaključak pretresnog vijeća bude jedini mogući zaključak na osnovu dokaza. Kriterij koji se primjenjuje jeste razumna sumnja. Vrlo rijetko se činjenica može dokazati izvan svake sumnje. Svakako, kao kada se sastave svi dijelovi neke slagalice, ponekad posredni dokazi mogu biti uvjerljiviji od svjedočenja neposrednog očevidca koje može biti podložno varljivosti ljudske percepcije.

34. Branilac smatra da činjenični navodi prvostepene presude nisu dokazani, te postavlja pitanje na temelju kojih dokaza pobijana presuda donosi zaključak o krađi novca od strane optuženog, odnosno zašto od trojice suklučara odgovara samo optuženi. S tim u vezi branilac se pozvao na sadržaj kompletnog hard diska video nadzora trezora na kojemu se ne vidi da je optuženi otuđio novac. Vezano za materijalne dokaze optužbe, odnosno dokaze pribavljenje provedenom finansijskom istragom, branilac osporava zaključak pobijane presude o nesrazmjernosti optuženikovih legalnih prihoda i rashoda u kritičnom periodu, te ističe da je prvostepeno vijeće u potpunosti zanemarilo činjenicu da se optuženi, kako prije, tako i tokom inkriminisanog perioda, pored posla u Centralnoj banci, bavio i prodajom voća i povrća, te tekstila, kao i da je u tom periodu podigao kredit u iznosu od 50.000,00 KM, dakle, imao je novac i nije imao razloga za počinjenje ovog djela. Nadalje, branilac se osvrnuo i na činjenicu da su tokom inkriminisanog perioda vršene revizije stanja novca u trezoru, te da ni u jednom slučaju nije ustanovljen nikakav manjak. Konačno, branilac se pozvao na iskaze svjedoka Alme Mulahasanović i Enesa Mulahasanovića, te je istakao kako su isti pogrešno interpretirani, te bez osnova ocijenjeni takvim da su dati u cilju umanjenja krivične odgovornosti optuženog.

35. Suprotno žalbenim navodima odbrane, apelaciono vijeće cijeni da je činjenično stanje pravilno i potpuno utvrđeno. Odbrana neargumentovano i paušalno prigovara da činjenično stanje nije pravilno i potpuno utvrđeno u prvostepenoj presudi.

36. Naime apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeni sud pravilnom ocjenom ključnih dokaza- iskaza svjedoka Kemala Kozarića, Sadika Kadrića, Saše Krdžalića, Mirsada Delića, Šasudina Bajramovića, Taiba Bajraktarevića, te Službenog izvještaja Državne agencije za istrage i zaštitu, KIO Odsjek za sprečavanje i otkrivanje finansijskog kriminala i korupcije br. P-16-04/3-04-1-814/14 od 19.02.2015. godine i nalaza i mišljenja grafološkog vještačenja MUP-a Kantona Sarajevo, sektor krim policije, Odjeljenje krim tehnike, forenzike i KDZ Sarajevo br. 02/2.6-04-19-944 od 12.02.2015. godine, vještaka Katana Ismeta, na ispravan i pouzdan način utvrdio da je optuženi Nedžad Bajraktarević u

inkriminisano vrijeme u svojstvu i na način opisan u činjeničnom dijelu izreke pobijane presude, iz trezora Centralne banke BiH izvršio otuđenje 600.000,00 KM, a koji zaključak u potpunosti prihvata i ovo vijeće.

37. Tako iz saglasnih iskaza svjedoka Kemala Kozarića i Sadika Kadrića, te posredno i iz iskaza svjedoka Saše Krdžalića nedvosmisleno proizlazi da im je sam optuženi u momentu otkrivanja djela, lično rekao da je on novac prisvojio, te da je isti upotrijebio za kupovinu vozila, kuće, vikendice, kao i da je dio novca dao prijateljima. Takođe, sva trojica svjedoka, a posebno svjedoci Kozarić i Kadrić, su jasno istakli kako im je optuženi u tom momentu rekao da je novac spreman vratiti, nakon što proda kuću i vikendicu koje je izgradio novcem prisvojenim iz trezora.

38. Potvrdu vjerodostojnosti iskaza navedenih svjedoka, odnosno iskrenosti optuženog u vrijeme otkrivanja djela, u pogledu kupovine vozila i izgradnje kuće, odnosno vikend objekta, prvostepeno vijeće pravilno nalazi u dokazima pribavljenim tokom finansijske istrage, a koji se odnose na posjedovanje pokretne i nepokretne imovine optuženog. Naime, iz detaljno analizirane dokumentacije proizlazi da su rashodi optuženog u inkriminisanom periodu u znatnoj mjeri premašivali njegove legalne prihode, što u konačnici ukazuje na logičan zaključak da je prisvojeni novac upotrijebljen upravo u naprijed navedene svrhe. S tim u vezi, prvostepeno vijeće pravilno dovodi u vezu i iskaze svjedoka Enesa Mulahasanovića, Alme Mulahasanović, Vahidina Pandžića, Senada Mešića, Nihada Bajraktarevića koji su saglasno potvrdili da su optuženom, kako prije, tako i tokom inkriminisanog perioda posuđivali novac, s tim da im je optuženi nakon izvjesnog vremena novac vraćao, i to u znatno većem iznosu, što su oni shvatali kao njegovu dobru volju, odnosno njihov zaključak je bio da mu je posao oko nabavke i prodaje voća i povrća, te farmerki dobro išao, te ih je ona na taj način htio počastiti.

39. Dakle, iskazi svjedoka Enesa Mulahasanovića i Alme Mulahasanović, na koje se odbrana poziva u žalbi, prema ocjeni ovog vijeća, u pretežnom dijelu su saglasni, prvenstveno u pogledu involviranosti optuženog u izgradnju njihovog vikend objekta, što i predstavlja odlučnu činjenicu. Istina, oba ova svjedoka su na glavnom pretresu relativizirali ulogu optuženog, mijenjajući svoje iskaze u smislu optuženikove uloge u pogledu početka gradnje objekta i novca kojim je objekt izgrađen. Međutim, navedene činjenice ni u kom slučaju nisu mogle dovesti u pitanje zaključak suda o odgovornosti optuženog Bajraktarevića, te su isti s pravom ocijenjeni smišljenim na pomaganje

optuženom.

40. Nadalje, razmatrajući istaknute prigovore, apelaciono vijeće primjećuje kako žalba u tom pogledu potpuno neopravdano zanemaruje nalaz i mišljenje vještaka grafologa Ismeta Katane, koji je u svom nalazu i mišljenju, a pri kojemu je ostao i na glavnom pretresu, jasno označio optuženog kao osobu koja je svojeručno ispisala parafe, kako na 37, tako i na 10 pasica koje su bile omotane preko papirnih buntova, što su u konačnici potvrdili i svjedoci Saša Krdžalić, Šasudin Bajramović i Enver Pačuka, koji su izjavili da su na pomenutim pasicama uočili parafe koji su ih podsjećali na parafe optuženog Bajramovića. Naime, ako se pravilno i u cijelosti analiziraju navedeni dokazi, na koje se pravilno pozvalo i prvostepeno vijeće, sve navedeno upućuje na jedini mogući zaključak da je upravo optuženi bio osoba koja je prisvojila novac, a ne neko drugi od suključara koji su imali pristup trezoru. Naime, potpuno je neracionalnim očekivati da, ako su sa otuđenjem novca imali veze i drugi suključari, samo optuženi preuzme odgovornost i na lažne buntove novca stavi svoj potpis.

41. Vezano za prigovor odbrane da je prvostepena presuda propustila cijeniti činjenicu da se optuženi pored posla u Centralnoj banci, bavio i prodajom tekstila, voća i povrća, kao i da je podigao kredit od 50.000,00 KM, ovo vijeće prihvata, jer to djelom proizlazi iz iskaza više svjedoka, ali ta činjenica sasvim sigurno ne dovodi u pitanje njegovu odgovornost za ove krivičnopravne radnje. U svakom slučaju, tezu odbrane da su ti poslovi predstavljali njegov izvor prihoda i da za prisvajanjem novca iz trezora Centralne banke nije imao razloga, apelaciono vijeće nije moglo prihvatiti, budući da je tokom postupka nesumnjivo utvrđeno da je isti u inkriminisano vrijeme preduzeo radnju prisvajanja povjerenog mu novca, koji je iskoristio za kupovinu pokretnina i nekretnina, što sasvim sigurno nije bio u mogućnosti s prihodima koje je ostvario legalnim poslovima kojima se bavio. Pored navedenog, upravo navedeno vrijeme pribavljanja nekretnina i vozila korespondira sa vremenskim periodom njegovog obavljanja poslova suključara Dakle, i po ocjeni ovog vijeća, novac ostvaren od prodaje voća i povrća ili plate ostvarene u Centralnoj banci BiH je samo bio dostatan za podmirenje normalnih potreba porodice i troškova održavanja imovine koje ima, a sasvim sigurno ne i za kupovinu vozila „Nisan“, izvođenje obimnijih građevinskih radova na porodičnoj kući, gradnji vikend objekta u naselju Dobrača u Rogatici, gradnji vikend objekta u Miljevini kod Foče, te konačno vraćanju nesrazmjerno visokih iznosa novca osobama od kojih je ranije posuđivao novac.

42. Kada je u pitanju prigovor odbrane, da se iz snimka sadržaja hard diska video

nadzora ne vidi da je optuženi otuđio novac, apelaciono vijeće, uzimajući u obzir činjenice da su samo suključari imali pristup trezoru i da je samo njima bio povjeren novac za rukovanje u istom, ističe, kako osnovna svrha video nadzora u trezoru sasvim sigurno nije kontrola suključara s obzirom da su kroz opis svog posla imali svakodnevni doticaj s novcem i bili odgovorni za njegovo stanje u trezoru, već je isključivi cilj video nadzora zaštita novca od trećih osoba. S tim u vezi, valja cijeniti i činjenicu da je optuženi kao suključar sasvim sigurno imao saznanje da se radi o prostoru „pokrivenim“ video nadzorom, o kojoj činjenici je realno vodio računa, a što je vidljivo iz samog načina na koji je izvršio zamjenu pravog novca sa buntovima papira, odnosno stiropora, koja radnja kao takva ni u kom slučaju nije mogla biti jasno zabilježena, s obzirom da se ista u svojoj naravi i ne razlikuje od svakodnevnog unošenja i slaganja prerađenog novca u trezor Centralne banke BiH.

43. Konačno, a vezano za prigovor odbrane da ranije revizije stanja novca u trezoru nisu ustanovile bilo kakav manjak, ovo vijeće je sa pažnjom razmotrilo dokaz odbrane- Izvještaj Ureda glavnog internog revizora od 29.08.2014. godine, te izvelo zaključak da isti nije mogao dovesti u pitanje stav prvostepenog vijeća o postojanju krivice optuženog za konkretan krivičnopravni događaj.

44. Naime, iz provedenog dokaza je očigledno, a kako to pravilno zaključuje i prvostepeni sud, da je kontrolni popis pomenutog dana izvršen samo metodom vizuelne kontrole novčanica originalnog pakovanja.

45. Po gledištu ovog vijeća odbrana optuženog je navedeno pitanje pokretala tokom prvostepenog postupka, te ga ova žalba u suštini sada samo ponavlja. Na to pitanje, pobijana presuda je dala jasan odgovor u paragrafu 93. pobijane presude, koji kao argumentovan u svemu prihvata ovo vijeće. Dovoljno je na ovom mjestu navesti, a što ističe i prvostepena presuda, da je i sam svjedok Mirsad Delić, kao jedan od suključara, istakao da do momenta otkrivanja manjka novca, ni suključari ni komisije koje su vršile reviziju stanja novca u trezoru nisu vršili temeljitu kontrolu, što sve opravdava zaključak da manjak ranije i nije mogao biti uočen.

46. Slijedeći izneseno, po ocjeni ovog vijeća, žalbeni prigovori kojima se osporava krivica optuženog, nemaju osnova u utvrđenom činjeničnom stanju konkretnog predmeta, te se kao takvi odbijaju u cijelosti.

47. Konačno, ovo vijeće nalazi da je prvostepeni sud u obrazloženju pobijane presude

naveo konkretne i pravilne razloge o svim odlučnim činjenicama i na zadovoljavajući način razmatrrio dokaznu vrijednost i prihvatljivost svakog pojedinog dokumenta, u svjetlu svih provedenih dokaza, kako materijalnih, tako i osporenih iskaza svjedoka i tek na osnovu takve ocjene izveo zaključak o tome da li je neka činjenica dokazana ili ne, u potpunosti poštujući odredbu člana 281. stav 2. i 290. ZKP BiH, kao i princip zakonitosti dokaza. Iz tih razloga žalbeni prigovori odbrane optuženog, kojima se ukazuje na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, odbijaju se kao neosnovani.

### **c) ŽALBENI PRIGOVORI KOJIMA SE UKAZUJE NA POVREDU KRIVIČNOG ZAKONA**

#### **STANDARDI ZA ODLUČIVANJE PO ŽALBI**

48. Podnosilac žalbe koji tvrdi da je došlo do pogrešne primjene zakona mora, kako je već rečeno, navesti barem tu navodnu pogrešku, iznijeti argumente u prilog svojoj tvrdnji i obrazložiti na koji način je ta pogreška utjecala da odluka bude nezakonita.

49. U slučaju kada povreda zakona proizlazi iz primjene pogrešne pravne norme u presudi, žalbeno vijeće može navesti tačnu pravnu normu i shodno tome preispitati relevantna činjenična utvrđenja pretresnog vijeća. Time žalbeno vijeće ne ispravlja samo pravnu grešku, nego primjenjuje odgovarajuću pravnu normu na dokaze sadržane u spisu u nedostatku dodatnih dokaza, te mora utvrditi da li je samo uvjereno, isključujući svaku razumnu sumnju, u činjenično utvrđenje koje odbrana osporava prije nego što potvrdi to činjenično utvrđenje po žalbi.

50. U slučaju kada žalbeno vijeće zaključi da je pretresno vijeće pogriješilo u primjeni zakona, ali je uvjereno u tačnost činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće, žalbeno vijeće će preinačiti presudu u svjetlu pravilne primjene zakona i po potrebi samo utvrditi odgovarajuću kaznu, kako je to i propisano članom 314. i 308. ZKP BiH.

51. Odbrana je u žalbi istakla da je optuženi bolesna osoba koja se duže vrijeme liječila kod ..., iz koga razloga je odbrana u toku prvostepenog postupka predložila vještačenje po vještaku neuropsihijatru dr. Omeru Ćemaloviću, ali je pretresno vijeće odredilo osobu u vještaku dr. Almi Bravo-Mehmedbašić, koja je samo na osnovu jednog razgovora sa optuženim zaključila da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio uračunljiv.

52. Razmatrajući žalbene prigovore odbrane optuženog u smislu odredbe člana 298. tačka b) ZKP BiH, apelaciono vijeće suprotno navodima odbrane, nalazi da je prvostepeno vijeće pravilno i potpuno utvrdilo sve činjenice i okolnosti koje su relevantne za ocjenu

sposobnosti optuženog da shvati značaj djela kojeg čini i da upravlja svojim postupcima, tempore criminis. Naime, imajući u vidu da je odbrana u toku prvostepenog postupka osporila uračunljivosti optuženog *in tempore criminis*, prvostepeno vijeće je pravilno odlučilo, te sa liste ovlaštenih sudskih vještaka odredilo vještaka neuropsihijatra dr- Almu Bravo-Mehmedbašić, a protiv koje odluke ni odbrana ni optuženi nisu imali prigovora bilo koje vrste. Navedeni vještak je nakon izvršenog uvida u medicinsku dokumentaciju optuženog, te nakon obavljenog pregleda optuženog zaključio da optuženi ne boluje od hronične duševne bolesti, niti od duševnog poremećaja psihotičnog karaktera, niti se kod istog registruju znaci poremećaja ličnosti, znaci demencije, kao ni znaci slaboumnosti. Pored navedenog, vještak neuropsihijatar je zaključila da se njegova medicinska dokumentacija odnosi na neurotske poremećaje, koji ne utječu na smanjenje sposobnosti da shvati značaj djela kojeg čini i da upravlja svojim postupcima in tempore criminis, u vremenskom periodu od oktobra 2012. godine do 08.12.2014. godine. Dakle, prema mišljenju vještaka, sposobnost optuženog, tempore criminis, da shvati značaj djela kojeg čini, kao i sposobnost da upravlja svojim postupcima je bila očuvana, odnosno prema mišljenju vještaka optuženi je u vrijeme izvršenja djela bio uračunljiv. Stoga, prvostepeno vijeće je nalaz i mišljenje vještaka pravilno ocijenilo objektivnim i datim u skladu sa pravilima struke prihvatajući njegov zaključak(isti nije doveden u pitanje od strane odbrane), te utvrdilo da je optuženi u potpunosti bio svjestan djela koje čini kao da je bio sposoban da upravlja svojim postupcima, nalazeći da je optuženi postupao s direktnim umišljajem.

## **V ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 300. ZKP BiH: odluka o krivičnopravnoj sankciji**

### **STANDARDI ZA ODLUČIVANJE PO ŽALBI**

53. Presuda se zbog odluke o kazni može pobijati po dva različita osnova, kako to predviđa član 300. ZKP BiH.

54. Presuda se po ovom osnovu može pobijati ako pretresno vijeće nije primijenilo relevantne zakonske odredbe prilikom odmjeravanja kazne. Međutim, apelaciono vijeće neće preinačiti odluku o kazni samo zbog toga što pretresno vijeće nije primijenilo sve relevantne zakonske odredbe, već će apelaciono vijeće preispitati odluku o kazni samo ako podnosilac žalbe pokaže da je propust da se primijene sve relevantne zakonske odredbe doveo do nepravilne presude. Ako apelaciono vijeće smatra da je došlo do nepravilne presude ono će utvrditi odgovarajuću kaznu na osnovu činjeničnog

stanja utvrđenog od strane pretresnog vijeća i pravilno primijenjenog zakona.

55. S druge strane, podnosilac žalbe može osporavati odluku o kazni zbog toga što je pretresno vijeće neprimjereno iskoristilo svoje diskreciono pravo prilikom utvrđivanja odgovarajuće kazne. Apelaciono vijeće naglašava da pretresno vijeće ima široko diskreciono pravo u utvrđivanju odgovarajuće kazne, pošto je pretresno vijeće u poziciji da najbolje može odmjeriti i ocjeniti dokaze izvedene na glavnom pretresu. Shodno tome, apelaciono vijeće neće remetiti analizu pretresnog vijeća o otežavajućim i olakšavajućim okolnostima kao ni težinu koja je data tim okolnostima, osim ako podnosilac žalbe ne pokaže da je pretresno vijeće zloupotrijebilo svoje široko diskreciono pravo.

56. Naime, podnosilac žalbe mora pokazati da je pretresno vijeće dalo težinu nebitnim i irelevantnim pitanjima, da nije dalo težinu ili dovoljno težine relevantnim pitanjima, da je napravilo očiglednu grešku u odnosu na činjenice na koje je primijenilo svoje diskreciono pravo ili da je odluka pretresnog vijeća bila u tolikoj mjeri neopravdana, ili jednostavno nepravedna, da apelaciono vijeće može izvesti zaključak da pretresno vijeće nije koristilo svoje diskreciono pravo na primjeren način.

57. Apelaciono vijeće uzima u obzir da pretresno vijeće nije obavezno da posebno obrazlaže svaku otežavajuću i olakšavajuću okolnost. Ako je apelaciono vijeće uvjereno da je pretresno vijeće razmatralo te okolnosti, ono neće izvesti zaključak da je pretresno vijeće zloupotrijebilo svoje diskreciono pravo prilikom utvrđivanja odgovarajuće kazne.

#### **a.) Žalbeni prigovori odbrane optuženog i Tužilaštva BiH u pogledu odluke o krivičnoj sankciji iz člana 300. ZKP BiH**

58. Žalbu u pogledu odluke o krivičnopravnoj sankciji, u skladu sa članom 300. ZKP BiH, podnijeli su i odbrana i tužilaštvo.

59. Tužilaštvo tako smatra da je sud prilikom odmjeravanja visine krivičnopravne sankcije optuženom za počinjeno krivično djelo precijenio olakšavajuće okolnosti, a da je pri tome propustio cijeliti čitav niz otežavajućih okolnosti koje su postojale kod optuženog, prvenstveno misleći na obim štete koja je nastala za oštećenu, odnosno štetu koja se ogleda u narušavanju njenog ugleda kao institucije, kako u u državi, tako i u inostranstvu, te iskazanu upornost i pohlepu optuženog da pribavi što veću količinu novca koji mu je bio povjeren u radu u službi Shodno navedenom, tužilaštvo je istaklo kako je u svojim završnim riječima predložilo izricanje kazne optuženom u rasponu od 10 do 15 godina

zatvora, ali je po mišljenju Tužilaštva prvostepeno vijeće optuženom moglo izreći daleko strožiju kaznu optuženom.

60. Potpuno suprotan stav od tužilaštva, iznio je branilac optuženog smatrajući da sud nije cijenio u dovoljnoj mjeri olakšavajuće okolnosti koje su postojale na strani njegovog branjenika, a otežavajuće je cijenio preko njihove realne snage. Prema braniocu, prvostepeni sud na strani optuženog, kao olakšavajuću okolnost, nije cijenio doprinos oštećene nastanku krivičnog djela, jer je do nestanka novca došlo nemarnim ponašanjem i postupcima radnika oštećene koji nisu preduzimali blagovremeno radnje na koje su bili obavezani, odnosno nisu vršili redovno brojanje novca. Takođe, prema mišljenju branioca, sud nije uzeo u obzir cio niz olakšavajućih okolnosti koje su postojale kod njegovog branjenika, i to korektno držanje, kao i trajanje pritvora prema istom, nalazeći da bi se i blažom kaznom od izrečene prema optuženom ostvarila svrha kažnjavanja, a pogotovo zbog činjenice da ga je sud obavezao da oštećenoj isplati iznos od 600.000,00 KM na ime naknade štete.

61. Rukovođeno naprijed navedenim standardima u pogledu ovoga žalbenog osnova, prema ocjeni ovog vijeća, žalbeni prigovori Tužilaštva i odbrane optuženog, u pogledu krivične sankcije, u cijelosti su neosnovani.

62. Naime, prvostepeno je vijeće, kod odmjeravanja kazne, uzelo u obzir sve relevantne okolnosti i istima dalo određenu težinu, što je rezultiralo izricanjem kazne zatvora optuženom u trajanju od deset godina. Vijeće je tako, bez obzira što se radi o elementu bića krivičnog djela, cijenilo visinu prisvojenog novca, nalazeći da se radi o iznosu koji višestruko premašuje donji cenzus djela iz stav 3. člana 221. KZ BiH.

63. Nadalje, ispravno su cijanjene i lične okolnosti optuženog, koje se ogledaju u njegovoj ranijoj neosuđivanosti, zatim činjenici da je optuženi otac četvoro malodobne djece, kao i njegovo korektno držanje pred sudom. Pri tome vijeće posebno primjećuje da izrečena mjera pritvora ni u kom slučaju ne može predstavljati okolnost koja utječe pri odmjeravanju vrste i visine kazne, a na što upućuje žalba branioca

64. Kada su u pitanju navodi Tužilaštva da je počinjenjem ovog krivičnog djela narušen ugled oštećene kao institucije, vijeće nalazi nespornim da se radi o ozbiljnom djelu počinjenom od strane uposlenika bitne institucije. Međutim, ta činjenica sama po sebi ne može predstavljati argument, koji bi mogao imati presudni značaj za utvrđivanje štete, odnosno narušenosti njenog ugleda u mjeri, kako se to implicira u žalbi Tužilaštva. Ovo

posebno iz razloga, što Tužilaštvo izuzev apstraktnih navoda, nije pružilo dokaze u pravcu njihove objektiviziranosti u smislu nanošenja nenadoknadivih štetnih posljedica po oštećenu, odnosno narušenosti njenog međunarodnog i unutrašnjeg ugleda. Dakle, i pored činjenice da se radilo teškom djelu, te da je šteta pričinjena oštećenoj, navodi Tužilaštva o navodnoj narušenosti ugleda oštećene, nisu mogli biti prihvaćeni u smislu dodatno otežavajućih, što bi opravdalo izricanje strožije kazne zatvora od izrečene.

65. S obzirom na sve navedeno, odbijeni su kao neosnovani i prigovori Tužilaštva i odbrane u odnosu na izrečenu krivičnopravnu sankciju.

#### **b.) Žalbeni prigovori odbrane optuženog u pogledu odluke o troškovima postupka**

66. Rukovodeći se naprijed istaknutim standardima, opisanim kroz odjeljak presude „Opšta pitanja“ apelaciono vijeće je navedene žalbene prigovore, istaknute od strane branioca optuženog, a označene kao žalbeni osnovi iz člana 300. ZKP BiH *prima facie* odbacilo kao neosnovane.

67. Budući da se žalbom branioca optuženog samo paušalno označava ovaj žalbeni osnov, bez jasnog i argumentovanog obrazloženja kojim će se potkrijepiti istaknuti prigovor, isti nije mogao predstavljati valjanu osnova za ispitivanje prvostepene presude.

#### **c.) Žalbeni prigovori oštećene u pogledu odluke o imovinskopravnom zahtjevu iz člana 300. stav 3. ZKP BiH**

68. Žalbu na prvostepenu presudu i to u pogledu odluke o imovinskopravnom zahtjevu uložila je i oštećena, putem svog punomoćnika, advokata Fahrudina Ibrišimovića, sa prijedlogom da vijeće apelacionog odjeljenja žalbu uvaži i presudu u pobijanom dijelu preinači u smislu člana 314. stav 1. ZKP BiH, na način da će optuženog na osnovu člana 198. stav 2. obavezati da plati oštećenoj Centralnoj banci BiH iznos od 600.000,00 KM na ime naknade štete nastale izvršenjem krivičnog djela, sa zakonskom kamatom počev od 08.12.2014. godine kao dana saznanja za štetu pa sve do isplate.

69. Prema navodima žalbe, oštećena smatra da sa ovako postavljenim zahtjevom, koji je istaknut tokom prvostepenog postupka, ni na koji način postupak ne bi bio odugovlačen, te da su dokazi optužbe koji su izvedeni u toku glavnog pretresa pružili pouzdan osnov za potpuno presuđenje, bez nepotrebnog upućivanja oštećene da dio imovinskopavnog zahtjeva ostvaruje u parničnom postupku.

70. Cijeneći navode oštećene, apelaciono vijeće žalbu nalazi djelimično osnovanom.
71. Odredbom člana 198. stav 2. ZKP BiH priopisano je:” *U presudi kcjom optuženog oglašava krivim Sud može oštećenom dosuditi imovinskopravni zahijev u cjelini ili mu može dosuditi imovinskopravno zahijev cjelimično, a za ostatak ga uputiti na parnični postupak. Ako podaci krivičnog postupka ne pružaju pouzdan osnov ni za potpuno ni za djelimično presuđenje, Sud će oštećenog uputiti da imovinskopravni zahijev u cjelini može da ostvaruje u parničnom postupku.*”
72. Uzimajući u obzir citiranu odredbu i dovodeći je u vezu s činjenicom da je prvostepeni sud nesumnjivo utvrdio visinu imovinskopravnog zahtjeva, dakle raspolagao sa svim potrebnim podacima koje su pružale pouzdan osnov za potpuno presuđenje, prvostepeni sud je iz razloga svrsishodnosti morao obavezati optuženog i na plaćanje zakonske zatezne kamate, a shodno odredbi 277. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima<sup>5</sup>.
73. Odredbom člana 324. stav 1. ZOO propisano je da dužnik dolazi u docnju ako ne ispuni obavezu u roku određenom za ispunjenje, dok je stavom 2. iste odredbe propisano da ako rok za ispunjenje nije određen, dužnik dolazi u docnju kad ga povjerilac pozove da ispuni obavezu usmeno ili pismeno, vansudskom opomenom ili započinjanjem nekog postupka čija je svrha da se postigne ispunjenje obaveze.
74. Odredbom člana 186. ZOO, a na koju se pozvala i oštećena, propisano je da se obaveza naknade štete smatra dospjelom u trenutku nastanka štete.
75. Za pravo povjerioca(oštećena) na zateznu kamatu, koju mu po članu 277. stav 1. ZOO duguje dužnik koji zakasni sa ispunjenjem novčane obaveze, od značaja je utvrditi momenat dospelosti duga tj. u kom roku je dužnik dužan ispuniti obavezu, a koji rok dospjeća obaveze se ne mora nužno podudarati sa docnjom dužnika. Primjenjeno na institut naknade štete, to u svakom slučaju ne znači da se od momenta nastanka štete odgovorno lice nalazi u docnji sa isplatom obaveze štete.
76. Dakle, uzimajući u obzir *da se tražbina smatra dospjelom od trenutka kada je vjerovnik ovlašten zahtjevati njeno ispunjenje, a kod novčanih tražbina od trenutka kada je ovlašten zahtjevati njenu isplatu, ...te da zatezne kamate teku od prvog sjedećeg dana od*

---

<sup>5</sup> Službeni list SFRJ br. 29/79, 39/85 i 57/89, Sl. List R BiH br. 2/92, 13/93 i 13/94, Sl. novine FBiH br. 29/03 i 42/11, Službeni glasnik RS br. 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04

*dospjelogosti glavnice na isplatu*<sup>6</sup>, ovo vijeće je zauzelo stav da priznavanje zatezne kamate na novčano potraživanje oštećene Centralne banke teče od sljedećeg dana kada je oštećena istakla svoj imovinskopravni zahtjev, a to je bilo 25.10.2015. godine.

77. S obzirom da vijeće svojom odlukom nije u cijelosti udovoljilo imovinskopravnom zahtjevu oštećene jer je oštećena zahtijevala isplatu zakonske zatezne kamate počev od saznanja za nastalu štetu, to je oštećenu s preostalim dijelom imovinskopravnog zahtjeva uputilo na parnicu.

78. Iz svih navedenih razloga, a na temelju odredbe člana 313. ZKP BiH, odlučeno je da se žalbe Tužilaštva i odbrane optuženog odbiju kao neosnovane, dok je na osnovu člana 314. stav 1. ZKP BiH, valjalo djelimičnim uvažavanjem žalbe oštećene preinačiti prvostepenu presudu na način kako je to odlučeno u izreci ove presude.

**Zapisničar:**

**PREDSJEDNIK VIJEĆA**

Pravni savjetnik

**S U D I J A**

**Bojan Avramović**

**Redžib Begić**

**POUKA O PRAVNOM LIJEKU:** Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.

---

<sup>6</sup> Mladen Pavlović, Hrvatska pravna revija, svibanj 2005. godine